

DRUŽINSKI PRIJATELJ

POUČNO ZABAVNI LIST ZA SLOVENSKE DRUŽINE.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.
Naročnina je za vse leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 stot.
Posamezne številke po tobakarnah stanejo 10 stotink.

Dopise je pošiljati pod naslovom: Uredništvo „Druž. Prijatelja“ v Trstu, ul. Vincenzo Bellini št. 2, IV. n. naročnino, oglase in reklamacije pravištvu: Rojan št. 4. (Ivan Gorjup).
Poštno - hranilničnega računa št. 64.139.

KNJIŽICO

„PLES“

je priporočilo
mno slovenskih in hrvaških listov,
posebne važnosti pa so imenitna priporočila v šesterih škofijskih uradnih listih
(Celovec, Gorica, Ljubljana, Maribor,
Poreč in Trst).

Cena knjižici je **70** vin. brez pošte.

Naslov za naročbe:

Uredništvo „Družinskega Prijatelja“, Trst
Via Vincenzo Bellini 2, IV.

V ONIH TRENUTKIH.

(AKVARELI. ZAPISAL FR. KS. STERŽAJ)

ZVONOVI PA SO ZVONILI....

Nedelje jutro je bilo solнечно, lepo, vzdigujoče kot je samo v naših bohinjskih bregovih. Vrhovi gora so rdeli v zlatu okovani, lahen jutranj mrazek se je še plazil okoli, žvrgolele so gostokljune črnoglavke ob Ribnici, ki je šumela svoje umivajoče pogovoru ljudi podobno žuborenje.

Ob korita, po katerem je tekla voda na Žmitkov mlin je stalo lepo rdečelično dekle. Oči temne in žareče kot oglje in lasje kot jeseni temno-rmenno kostanjevo listje. Rokave si je zavihala do komolca, odložila pisano ruto na korito in vtaknila roki v srebrno čisto vodo, ki je hitela po koritu. Nekaj

časov je pustila roki v vodi in prijetno mrzlo čustvo jo je spreletelo po vsem živolu. Njeni prsti so se zigravali z vodenimi kapljicami na rahlo, božajoči pogled pa ji je uhajal čez potok v daljino.

Da, nekoliko sanjav je bil — Žvanov Rezk — in pa pošten. In kdo bi ne bil sanjav v mladih, poštenih letih. In da je bil Rezk pošten — tega mu ni mogel nihče vzeti — in pa sanjav, kdo bi mu zameril. Pa mnogo je sanjalil, po dnevu pri delu in zvečer, ko je nekaj hipov posedel v mraku in so mu oči ušle skozi okno na sosedov vrt.

V sosedovi hiši nasproti so se odprla vežna vrata. Rezk se je zdrnil, sklonil obraz bližje k vodi in se začel umivati hitro naglo. In vodene kapljice so padale nazaj v korito kakor iskreci se drago eni biseri.

Na Žmitkovem mlinu pa je na vratih slonel mladnič in z vidnim veseljem opazoval lepi prizor. Potem pa je stopil bližje proti koritu.

„Zgode pa si Rezk, in pa veselje imaš nad vodo? — Ali ne?“

„Ah“ vskliknila je deklica, zardela in vsa je mokra odhitela v domačo hišo.

Žmitkov Tonej pa je gledal zanj — kakor bi sanjal. In ni se mogel domisliti, čemu se je Žvanov Rezk tako ustrašil njegovega vprašanja. Stal je nekaj časa na mestu nepremično, kot bi pričakoval, da se zdaj in zdaj prikaže na vratih smejoč in vesel obrazek Žvanovega Rezka. In Toneju je polagoma vstala misel, kot bi bilo vse le sanje da se e premotil. — Nehote je potegnil z žuljavo desnico po čelu — potem pa lahko vzdihnil in odšel v hišo napravljat se k deseti maši.

Gori pri cerkvi v zvoniku se je kmalu na to oglasil zvon. Mogočno, veličastno se je razlegal njegov glas, odbival se od gora in plaval po dolini. In tam zadaj od obeh strani so se videle trume domačinov, ki so hiteli po beli prašni cesti — v cerkev. Zares nekaj lepega je nedeljsko dopoldne v gorskih vaseh s toplim solncem, zelenimi

vrlovi, z obdelanimi polji in s to pisano, praznično množico, ki hiti veselih duš v hišo božjo.

Tonej se je bil že zdavna napravil. Danes se je posebno potrudil. Obrisal si je vsak prašek raz obleke, usvetil si čevlje, pritegnil krog belega ovratnika rdečo svilnato pentljo, popravil viržinko v žepu ob strani, stopil pred zrcalo, uravnal si lepe črnokostanjeve lase, potisnil zelen klobuk z krivcem nekoliko nazaj, privihal si male brčice pod nosom, ker zadovoljen sam z seboj stopil k oknu.

„Tonej“ — podražila ga je sestra, »danes pa se napravljaš — kot bi šel snubit«.

„No, Franček — kaj bi pa dejal, če bi bilo res kaj takega?“

„A jaz?“ — Nič! Kam pa misliš iti? Radovedna sem!“

„Kakor vse ženske!“

„Oho! Samo me smo radovedne. Kakor bi vi moški —“ Franček je prenehal, zakaj Tonej je stopil naglo od okna in prijel za kljuko.

„Kam se ti pa tako mudi?“ ga je vprašala.

„V cerkev! — Odzvonilo je,“ ji je odvrnil brat in odšel skozi vrata.

Sestra pa je stopila k oknu — in takoj ji je zaigral lahen nasmeh okrog ust.

„Aha — zato se mu je tako mudilo“, je dejala polglasno in gledala za bratom.

Tonej je stopal naglih korakov, da bi dohitel sosedno Reziko, ki je šla par korakov pred njim.

Lepa je bila — v nedeljski obleki. Beli rokavi, čisti kot snežek na vrhah, rdeča — svilnata ruta krog vitkega vratu z dolgimi čipkami, živobarveno krilo — zares lep pogled.

„Rezk“ je vskliknil Tonej polglasno.

A dekle se ni zmenilo. Šlo je svojo pot naprej, kot bi ne čulo vsklika.

„Rezk!“ je ponovil iznova. „Kam se ti tako mudi? Počakaj no!“

Ne utegnem! Že bolj pri zadnjih sva! A vkljub temu je dekle ostalo. Na obrazu pa ji je igrala lahna, sramežljiva rdečica. »No, kaj bi pa rad?“

„Kaj bi rad?“ — Nič drugega kakor to: — Včeraj so mi rekli oče naj se oženim — in danes pa te vprašam, če bi ti prišla k nam?“

Počasi in pretrgano je govoril. Videlo se mu je, da je v zadregi. Niti ozreti si ni upal v dekle — in težko je dihal. Na čelu so se pokazale znojne kapljice.

Dekle pa je molčalo. Obraz ji je hipno zardel — pa zopet obledel.

Molče sta korakala po bregu proti cerkvi. Ljudje so ju dohitevali. Ta in oni je pozdravil, nasmehnil se in šel svojo pot.

„No, kaj praviš?“ — je ponovil Tonej.

„Jaz bi že — a kaj bodo rekli stariši?“

Kaj bodo rekli! Nič ne bodo rekli, da me le hočeš. —“

Skoro na glas je vzkliknil, potem pa pogledal svojo spremljevalko. V tem pogledu je gorela vesela poštena ljubezen, polna sreče in blaženosti.

Zvonovi pa so zapeli — lepo ubrano, harmonično božajoče blagoglasno. . . .

* * *

„Juhu-hu! — juhu — juhu-hu!“

Krepko je zavriskal Žvanov Matevšč na Žmitkovem pragu tisto dopoldne, ko se je pokazal na mestu godec z harmoniko. No, to bo danes še vroče, si je mislil takoj in se na to obrnil v vežo, povedat pripravljenim svatom zanje veselo navico.

Na oknu pa so se prikazali obrazi svatov, veseli, razpoloženi, nekoliko že zardeli.

V cerkvi se je oglasil veliki zvon — in vabil svate v cerkev k poroki.

Sam je stal ženin v mali sobici in se oblačil suknjič. Lep je bil v domači noši. Hlače iz gamsove, lepo opisane z zeleno svilo in rožnatimi gumbi, telovnik iz pisanega cvetličnatega žameta, bela širokorokavna srajca z zavihanim širokim ovratnikom izpod katerega je gledala živordeča svilnata ruta.

Vmes pa so se mu usiljevale misli. Niso bile trpke in žalostne. Saj mu je srce polnilo radost in veselje. Kar je že davno gojil v svojem srcu — to se bo zvršilo sedaj. Še nekaj hipov — in ona bo njegova žena. Nikdar prej — razun zadnjič — ni povedal svojih skritih želja njej. Zdelo se mu je nemogoče. Niti tedaj v onem trenutku, ko mu je odgovorila, da bo njegova žena, skoro ni mogel verjeti. In danes — še nekaj hipov — pol ure še — česar ni mogel verjeti — se bo zgodilo. Ali naj verjame? — Saj mora.

Srce mu je zaigralo — radost se mu je razlila po mladeniško-možkem obrazu, oči so mu zaiskrile na ustnih je igral lahen nasmeh, ko se je obrnil da odpre vrata.

Tedaj je vstopila nevesta, praznično napravljena z šopkom v laseh.

„France!“

„Rezika!“

Enoglasen vsklik! Roki sta se krepko stisnili in oba sta vedela, da imata drug v drugem oporo in pomoč v težkih bridkih urah.

Gori na Ravnah pa so zapeli zvonovi vsi trije ubrano, blagoglasno vabili svate v cerkev.

Stopila je mati k nevesti, prekrizala jo z blagoslovljeno vodo na čelu, solze so ji trepetale na očeh, morda se je spomnila svoje poroke, morda ji je stisnila skrb za edinko in njeno srečo srce — morda veselje.

Žvanov Matevšč je zavriskal, godec Jakà je nategnil svojo harmoniko in zaigral koratnico, svatje so se vrstili veselih obrazov in židane volje. Samo ženin in nevesta, ki sta šla zadaj sta bila resna, zamiljena — a vendar srečna.

Orgle so zapele pri vstopu svatov in živahno se je razlegala pesem na koru :

„Tam v Kani galilejski
je 'na srečna ohcet b' la.
Na nji so bili božji jogri
Sam Jezus in Marija“

Tako srečno in glasno je pritrdil Tonej na župnikovo vprašanje, da je nevesta lahko zardela in komaj slišno rekla : da.

Orgle so igrale na koru. Glasovi pevk so se harmonično ujemali in raznašali po velicastni cerkvi — nad oltarjem je trepetal radovedni solnčni žarek, in lahni ropot rožnin vencev se je mešal med tihe šepetajoče molitve vernikov in svatov.

Neka zadovoljna srečna blaženost je prevela srei novoporočencev, kot neko harmonično valovanje se je širilo od enega do drugega in ju delalo srečne srečne. Tiho in zbrano sta molila oba in prisila božjega blagoslova miru in sreče po svoji božji volji.

Solnčni žarek se je polagoma vzdigoval, prehajal iz oltarja v stransko klop in lahko zatrepetal na obrazih dvojnih srečnih ljudi — — —

Dve leti sta mineli mladima Žmitkoma. Vse se je bilo že menalo med njima žalost in veselje — a zadovoljnost je redno prebivala med njima. Male nesporazumnivosti so menjale pa posebno tedaj, ko je Režka povila zalega dečka.

Žarel je mladi materi otlaz, ko ga je zrla in Toneju so se oči iskriale veselja in sreče in še toliko bolj z večjo vnemo in veseljem se je trudil in delal.

Prišla je pomlad, ž njo delo na polju in pri živini, nastopilo je poletje in delo na travnikih in rovtih pri opojnodelitečem sonu. In pot je kapljal od zagorelih obrazov, trava je padala — stanovi po rovtih so se polnili z senom, ki bo saho počakalo ledene zime, da se samotež na saneh spravi po strmih robovih v vas. Dnevi so minevali, večeri polni lepih trenutkov in srečnih ur, ko je o mraku na pragu sedel pestoval malega Toneja ona pa je znotraj napravljala večerjo, so se vrstili. Ej ei, teh sladkih večerov bi on ne mogel pogrešati nikdar

Ej te svoje sreče bi ona ne dala za noben denar.

Prišla in minula je jesen, naletovati je začelo, robovi in vrhovi gora so se začeli beliti, po hišah se je širila prijetna gorkota od toplih starikastih peči. Ded in otroci z st ro mamico so se

ozrevali po zapečnjakih očetje pa so morali v gore, da spravijo drva v dolino, da napeljejo seno

Mrzlo ledeno jutro je bilo, ko je stopil Tonej na prag. V eni roki je imel vrstico, v drugi pa močne težkokovane dereze.

«Tonej, oglasila se je žena pri ognjišču skrbno.

«Kaj bi rada?»

Toneček pokašljeje, bolan je!« Otožno so se čule njene besede. Lahen trepet se ja razločeval v njih

Res?»

Tako prestrašeno se je obrnil k ženi. «A že dolgo?»

«Danes je drugi dan. Pa ti včeraj nisem mogla povedati. Mislim sem da bo prešlo. A ne! V grlu ga tišči!»

«Po zdravnika pošlji.»

«Meniš da bo treba? — Daleč je, voza bo treba na Bistrico in pa še zdravnik zaračuni.»

«Naj le velja kar hoče. — Pošlji!»

«Pa bom, če tako hočeš. Poglej no, preden greš. Tonej je stopil v sobo in se sklonil nad zibelko. Obrazek detetov je bil temno zardel, težko mu je prihajala sapa iz grla.

Vstrepetal je, zaskrbelo ga je kaj bo z otrokom, kaj bo žnjim ako dete umrje. Ne, ni mogel misliti. Prekrižal je dete na lahko in tihih korakov odšel iz sobe.

«Kdaj prideš Tonej?»

«Jutri okoli poldne. Prenočim v stanu na Praprotnici.»

«Pazi se,» — ga je skrbno opomnila.

«Ne boj se.»

In naglih korakov je odhajal po strni ledeni poti nad Ribnico po drši na šeh. Sneg je škripal; dereze na nogah so tu pa tam ječe zadele o kamen in lahne znojne kapljice so mu stopile na čelo. Sredi brega je obstal, naslonil sani ob skalo s komolcem si obrisal pot in pogledal proti domu. Nek čuden, nenavaden občutek mu je plul v notranjosti. Ali skrb, ali žalost; si ni ga vedel razložiti.

Na domačem pragu se je prikazala žena ozrla se na okoli in zopet izginila v hišo.

Nad Ribniškim jarkom pa je ostajala megla tanka pa ostra in mrzla. Naložil si je sani znova na krepki rami, vtaknil roki skozi in stopal počasnih gučajočih k rakov v sneženo ledeno strmo pot po drši.

* * *

Lučka je brlela pred kipom Ma'ere Božje v kotu vstrepetavala vskipevala pa zopet pojenja vala. Sence so plaho begale po sobi.

Na zibelko sklonjena je klečala mati. Žalost bolečina in skrb se je oglašala na objokanem obrazu. Da saj lahko! — Zdravnik ni mogel pomagati

Dal je nekaj hladilnih zdravil, priporočal mrzle obkladke na vrat in se s par tolažilnimi besedami odstranil. Kaj hoče on? — Tu more pomagati samo Bog. V njegovih rokah je življenje detetovo. Da, da! To čuti tudi ona. Duša ji hoče poleteti k Bogu, pa srce jo tlači na zemljo. Nemirno se je dete premaknilo, bolesno zaječalo. Mati pa je čutila bolečine sama, ko je gledala bolno dete.

Četrť ure je prešlo, še ena — cela ura. Dete se je krčevito stresalo. Obraz je zmodrel, očesci sta se za trenutek odprli, iskali pri materi pomoči. Vse bi dala, življenje, samo da bi dete živelo. Moj Bog, le tega ne, le tega ne!

Lučka v kotu je nalahno zatrepetala, plašno bojazljivo, plamenček je zaplapolal enkrat, še enkrat in ugasnil.

Tema je objela objokano ženo in umirajočega otroka. Strah ji je stisnil srce — kaj če umre v temi, morebiti odpre očesci zadnjič, išče matere pa je tema. Naglo je planila pokonci. Zbegano in s tresočima rokama je iskala žeplenk. Kje so? Moj Bog, če dete umre v temi. — Ne, ne sme. Dobila jih je... Prižge — a žeplenka ugasne! Moj Bog! Še ena... Lahen stok, ječeč in hopeč se je začul iz zibelke. Žeplenka ji je od strahu padla iz rok... Umira! Hripavo ji je zakričala in planila k zibelki. Tonček — sinko moj. — Vzdignila ga je iz zibeli, prišla ročico detetovo, a tako ohlapno mrtvo je padla ob malem truplu nazaj. Groza, mraz jo je spreletel... Dete umrlo... Je li mogoče? Saj je prosila molila. In naj bo prošnja, molitev zastonj. Nič ni pomagala. Je li mogoče? Misli so jo begale. Vse je vrelo in vršalo v njeni notranjosti. Kaj sedaj? In njega ni doma. Kaj poreče on, ki je ljubil to dete tako gorko, tako močno.

Položila je dete v zibelko nazaj, naslonila vročo glavo na zibelko in se prepustila žalostnim mislim. Polagoma je napetost živčevja ponehala, narava je zahtevala svoje in zasnula je na tleh ob zibelki.

Rano zjutraj se je Tonej zbudil. Mrazilo ga je. Nemirno je spal. Celo noč so se mu sanje mudile pri domačih. Veliko, s cvetjem posuto ravni- no je zrl, samo belo cvetje, šmarnice, zvončki, lilije. Vmes so hodili mali otroci s perotnicami, veselo igrajo se na cvetni poljani. Hotel je priti v bližino — pa angel mu je z me em v roki ubranil vstop. Zdelo se mu je da vidi znan obraz kakor oni njegovega Tončka. Pogledal je, zares on je, njegov Tonček. Zaklical ga je po imenu

Glasno je zaklical in se pri tem vzbudil. Mraz mu je rezal ude. Skozi okno je sijala rdečkasta zarja

Planil je po koncu in nato hitel na delo. Misli njegove pa so se mudile pri čudnih sanjah.

Kaj, če je dete umrlo Ustrašil se je te misli in hitel zasekovati bukev. Ne, ne saj ne sme.

Jutro se je večalo, vstajalo. Tam od vshoda se je začelo rdečiti, beli vrhovi Bogatinovi so se okovali z zlatom, meglice so se posrebrile, z demanti so se posipale snežene strani.

Počasi in slovesno je na Ravnem zazvonilo k maši. Mogočno se je razlegal glas velikega zvona gori po ribniški grapi in se izgubljal v sneženem gozdu.

Tonej je hitel z vso silo. Nemir, ki se ga je lotil zjutraj, ga je vspodbujal da je mrzličnoh tro sekal vejevje in nakladal na sani. Minula je ura — hitro kot trenutek. Ravno je naložil in povezal drva.

Gori iz ribniške grape pa se je zaslišal tenek ječeč glas malega zvona in za njim oni družega. Otroku je zvonilo Tonej je poslušal. Sta oba? Ne eden — ne, oba, prav dobro se čujeta. Umrli je. Misel, ki ga je begala celo jutro, stopila je še bolj v ospredje. Kdo? Njegov sin da bi umrl. Ne ne! Ne sme! In vendar kaj zvoní na Ravnah. Njemu... O moj Bog! če je to res...

Popustil je sani na mestu in se spustil v tek proti domu. Domov, domov! Bližje, ko je bil domu bolj je hitel. Nič ni misli na strmo, nevarno in ledeno pot, nič na dereze... samo domov, domov. Hitel je — izpodrsnil, planil po koncu in zopet hitel. Naprej — domov! Umrli je... In če je res, kaj potem? Moj Bog, kaj? —

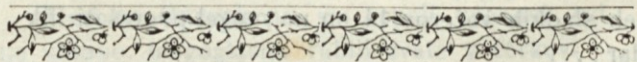
Izpodletelo mu je na ledeni drži, hotel se je oprijeti, a roke na opolzlem ledu niso mogle ničesar zagrabití. Vedno hitreje, hitreje... Zadnjič je zakrilil z rokama po zraku in izginil v strmeni prepadu ribniške struge.

* * *

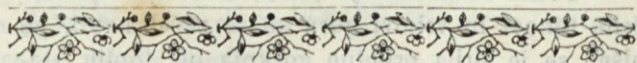
Ob odru je sedela žena in brezizrazno zrla na mlado dete. Niti trenila ni z očmi, kar naprej naprej v enomer. Tupatam ji je jok stresel telo, krčevito je zaplakala, pa zopet gledala nepremično v smebljajoči se obrazek. Kje se mudi Tonej toliko časa, kaj poreče on.

Ravno so opoldne odzvonili zvonovi za umrlim detetom, ko je prišel Tonej. A ni prišel sam. Prinesli so ga. Kaj poreče? — Kaj? — saj se veseli že žnjim.

In zvonili so zvonovi na Ravnah tako žalostno in otožno.

Širite naš list.

NA VSEH SVETNIKOV DAN.

(SLIKA. -- SPISAL STAROGORSKI.)

Grob se za grobom vrsti, z visoko travo zarastel, eden med njimi še ni bilke zelene rodil. To je tvoj dom; srce, brat, v njem ti nemirno počiva, v grobu našlo je mir, konec je našlo želja.

Stritar.

Te le verze sem zagledal na nekem papirju iz zapuščine mi dragega prijatelja Stanka, bivšega kaplana v R.... In takrat mi je šlo nekaj čez dušo, nekaj težkega, mrzlega. V hladni počivaš gomili, prijatelj moj, in jaz čitam tvoje bilješke v dnevniku, ki si ga pisal. Dovolj da eno iz med tvojih bilješk povem onim, ki te niso poznali, mojim znancem in prijateljem.

* * *

Za lepimi jesenskimi dnevi, solnčnimi in toplimi, vrstili so se megleni, deževni. Bili so to dnevi plakajoče narave tužni kakor lice nesrečnega človeka. Orumenelo listje se je sipalo raz drevja in rumenelo tla. Veje na pol gole so pa štrlele v zrak, trepetale.

Bilo je pred petimi leti. Stal sem na pokopališču. Rahljali so se grobovi, opletali in sadili z rožami. Stavili so se križi, beli, bliščeči z zlatimi napisi, ginljivimi verzi. Drugi zopet so se belili, popravljali. Vse je delalo, da olepša domove svojih dragih, ker jutri, jutri je dan vseh svetnikov.

Od velikega križa, ki je stal sredi pokopališča, proti južni strani je delal mož. Obraz mu je bil razoran in v vsaki teh brazd je bila skrita neka bol, trpljenje, ki ni izviralo od telesnih skrbi in truda, nego iz notranjščine. Zdaj pa zdaj je potegnil z roko preko lica, kakor bi si hotel obrišati potne kaplje.... Ali je brisal mar solze?

Opazoval sem moža, kako je rahljal zemljo, kot bi hotel s tem dragi osebi, ki spava pod to težko, črno zemljo, olehkotiti težo. Krog njega je skakljaj otrok, kakih 5 ali 6 let staro dekletce.

„Mama se mora pač veseliti tako lepega venca in dolgega,“ je dejala v otročji naivnosti in dvignila skromen venec, spleten iz bršljana in krizantem.*)

Mož je zopet potegnil z roko po obrazu.

„Zakaj je mama tu notri,“ vpraša dekle.

Oče ni vedel, kaj bi odgovoril.

Saj ni tukaj, ampak v nebesih, daleč tam nad zvezdami,“ je rekel konečno.

Dete je zrlo v nebo.

„Daleč nad zvezdami,“ je pomislilo. Nato je streslo z glavo, kakor bi ne hotelo verjeti.

„Zakaj pa potem tukaj rahljate in ne nad zvezdami?!”

„Zato, ker je tu le nje spomin.“

*) Muropoljanci pravijo tem rožam majoke, ker pozno cveto.

Dekletce je gledalo, in ga umelo. Molčalo je nekaj časa, gledalo sedaj k nebesom, sedaj na grob in vzdihnilo. Nato je začelo z višjim glasom.

„Ali jaz ne bom prišla nad zvezde k mami? Jaz in vi?”

„Če boš pridna pa prideva,“ je dejal oče in pri srcu mu je postalo tesno in hudo. Šel je z roko preko lica.

Ne, ne, to ni pot od dela, to je pot boleti, to so solze — — — — —

Ko bi vas mogel postaviti nazaj v dobo, ko je še živela ona, katere gomilo sta rahljala mož in dete, pokazal bi vam poraženo bitje, kruto sodbo človeško, neusmiljeno srce... videli bi to, kar bi lahko videli dan na dan, če bi hoteli, ako bi imeli srce kakor vosek, srce sočutno in dobro.

Ko bi vas mogel postaviti nazaj v dobo.

Vem če bi vam pokazal, da bi v marsikaterih prsih jeknilo sočutja, v prsih, ki čutijo z nesrečnimi. Vem pa tudi, da bi se našle prsi, koje bi se nasladale nad tugo sosedu, rojaka, brata.... še več, dale bi še mu piti žolča z jesihom. Mar ne verjamete. Bi, saj se je takrat godilo ravno tako.

Lepo dekle je bila Ravnova Lojzika. Ali ste že videli na košati jablani jabolka? Med njimi ste gotovo zazrli najlepšo, brez peg, sočnato, ki se vam je smehljalo tako vabljivo, saj zdelo se vam je.... Glejte, in takšna je bila Ravnova Lojzika med dekleti. Oh, pogledati je znala, kakor če bi zasijala zvezda danica, lice pa je rdelo, kakor večerna zarja.

Lepo dekle je bila.

Kaj mislite, kako so gledali fantje za njo? Tega vam i sam ne morem povedati. Videti bi je morali pri cerkvi v nedeljo, ko je šla k maši. Res je, jagode ne raste pod vsakim grmom, šmarnice ne cvetó v vsakem gozdu.

Kolikokrat je že en sam pogled usodepolen. Na neki gostiji sta trkala Ravnova Lojzika in Tomažev France, . Običajno je, da se gleda takrat v oči. Dasi sta govorila večkrat, a nič se ni tako vglobilo, kakor trkanje in pogled. Tega nista mogla pozabiti. Globoko v srcu je odmeval vedno žvenk čaše in čez čašo so gledale oči polne življenja, ljubeznjive.... In tako je prišlo tisto, kar pride vsakemu človeku — zagoreli sta srca v ognju, izplamteli in vztrepotali, kakor vztrepeča majnika cvetje, ko ga poljublja solnčni žarek in boža čebelica. Nazori in volja starih ljudi so pa vedno v nasprotju z nazori mladine. Mati Francetova je je rekla ne, ko se je on odločil za njo. Nu, France in Lojzika sta se vzela vendar le. In sedaj se začinja žalostnejši del.

Tašča ni marala sinahe. Z njo je bila ljubeznjiva vpričo sina, kakor osat v njega osotno-

sti. Če se je potožila Lojzika pri Francetu in je ta zahteval od matere odgovor je znala ta tako počrniti sinaho, da France ni vedel pri čem da je. To se je ponavljalo vedno. Še Francetov mlajši brat in starejša sestra, sta pomagali materi. France pa ni bil mož, ki bi stvar preiskal tehtno in premišljeno. Verjel je materi in bratu bolj kot ženi Uboga Lojzika! Molčala je jokala na skrivnem in trpela. To še pa ni bilo najhujše.

Lojzika je postala mati. Ležala je v bolniški postelji. Bila je brez postrežbe. France ni bil po dnevi doma. Kuhala je mati tašča, ji prinesla jedila postavila na mizo zraven postelje in odšla. Mlada mati se ni mogla dvigniti, da bi zajela in tako je morala zraven polne sklede trpeti glad. Prišla je kaka ženica jo obiskat in ta se je je usmilila. Starica pa je sinu vedno pripovedovala, kako je žena nestrpna, hudobna.

In France, katerega je ljubila z vso ljubeznijo žene, jo je obsodil. Jel se je kesati, da jo je vzela. Neumnež, angelja, lilijo je pehal od sebe, gojil pa gada.

Lojziko so dušile solze in jo zadušile. Zapustila je komaj nekaj dni starega otroka. Bila je rešena....

Odločeni so rozi kratki dnovi
ki pride nanjo pomladanska siana.

Prešern.

Kakšno je srce človeka?! Mala neznatna tvarina in tako silna. V njem je skrito vse, kakor če bi se odprla morska dna, ker

Morju slično je srce;
neizmerna globočina,
neizmerna površina,
v sebi skrivajoče gorje....
in ko vihere pridrve —
kdo jih more umiriti,
kdo ume jih ukrotiti?

Marica.

Cenjena bralka je gotovo pričakovala, da ji bom povedal povest polno sentimentalnosti, prepleteno s solzami. Kako bi naj?! To, kar je zapisal moj prijatelj, povedal sem vam, kako naj bi tudi drugače pravil?! — Ali ni v resnici tako med nami? A nisem še končal. Na sredi dnevnika sem našel nadaljevanje. — — — — —

Jutri je dan vseh svetnikov, zopet po petih letih, enkrat doma. Šel sem na pokopališče, poiskal oni grob. Glej, opletan je, ozaljšan. Storila je to hčerka sedaj že 11 letno dekle, lepa kakor jabolko na košati jablani.

Vzdihnil nad tem cvetom sem,
češ: „tudi ta bo strti?“

Gregorčič.

Lilija, viharji bodo vršeli, te majali, ne daj se streti, niti omajati....

Žalobno so zvonili zvonovi drugi dan, na

dan vseh svetnikov.*) Vodial sem procesijo na pokopališče. Tam pri velikem križu sem obstal, glas se mi je tresel, ko sem molil: Oče naš, kateri si v nebesih...* In ko sem pokropil z blagoslovljeno vodo, mi je všel pogled na znano mi gomilo. Ob nji je klečal mož, lice mu je bilo razorano in iz vsake brazde je sevala neizmerna bolest. Klečal je, glavo med rokami in plakal. Nikdo se ni zme-nil zanj. Mogoče je katera duša čustvovala z njim, da je tudi katera še v tem trenutku, na kraju mira in sprave, izhladila škodoželjno srce v solzah moza, ker je za mladih let ni maral. Mogoče, v srca nisem videl. Globoko sem segel po sapo in pokropil krepkeje. Žalostinka je zvenila žalobno in plula čez gomile na katerih so gorele sveče in zvonovi so plakali.

*) Pri nas jo navada, da gre za vse duše procesija na dan vseh svetnikov popoldan na pokopališče.

NA GROBEH.

(SPEVALA PODGORSKA.)

Mirodvor od zunaj poln resnobe,
znotraj kraj pepela in trohnobe!
Vse molči tu, tiho mirno spava,
vrba kima topol vztrepetava,
cvetka žalna hrano jemlje grobno
in hvaležno dè nam istodobno
„Tu počiva *mati* v črni jami,
oče, spi tam, več se ne predrami,
oni grobec *sestro*, *hčerko* krije,
pod gomilo to srce ne bije
brata, *sina*, *moza*, ljube *žene* — *
— nemo vse je, kar pogled zadene.

Duše njih nesmrtni še živijo,
ene v *raju* že se veselijo,
druge morda v *peklu*, oh, gorijo,
tretje v *vicah* bridko pa trpijo:
teh poslednjih človek se usmili,
ker v veliki so potrebi, v sili,
željno hrepene po večnem raju,
kjer vsaka bo bolest pri kraju,
za pomoč do nas držijo roke,
mukotrpne govorijo zvoke;
Ne odlašajte za nas moliti,
hudo nam je tukaj v *vicah* biti!

Danes ljubih mrtvih naših dan je,
vedite usmiljeni kristjanje
da molitev mnogo dušic reši,
mnogo žalostnih trpinov teši,
z dobrim Bogom nas ljudi združuje,
zasluženje vernim pomnožuje,
o ko vsi bi zmiraj prav molili
koliko bi milosti dobili
za se in za mrtve, žive druge,
koliko bi manj nam bilo tuge,
danes dvigni človek se v molitvi
in pomagaj hitri duš rešitvi.

KOLEDARČEK.

November

ima 30 dni Dan se skriči za 1 uro 11 minut.

1. petek. **God vseh svetnikov**, — 2. sobota V Trstu: **sv. Just**, muč.; patron trž, mesta; drugod: vseh vernih duš. — 3. **XXIV. nedelja pobinkoštih**. (Evangelij: Jezus pomiri vihar na morju.) Viktorin, sk.; Hubert, sk.; Ida, kr. — 5. ponedeljek. V Trstu: vseh vernih duš dan; drugod: Karol Bor., šk.; Modesta, dev. — 5. torek. **Caharija**; Vitalij; Emerik. — Danes je mlaj ob 11 uri 36 min. predpolnočjo. Znabiti bomo videli že prvi sneg. — 6. sredo. Lenart, op.; Sever' šk. muč. — 7. četrtek. Prosdocim, šk.; Engelbert, sk. — 8. petek. **Bogomir**; sk.; Deodat, muč. — 9. sobota **Božidor**, muč.; Orest, muč.

DRUŠTVA.

Moška Marijina družba v Trstu ima svoj redni mesečni shod dne 3. novembra ob 1³/₄ pop. v cerkvi Sv. Antona Novega. Vsi moški dobrodošli, tudi če niso udje.

Pevske vaje v ponedeljek in četrtek.

Kat. slov. izobraž. društvo v Trstu ima svojo mesečno predavanje dne 4. novembra ob 8 uri zvečer v prostorih ulice S. Francesco 15. I. Predaval bode č. g. J. Ukmar.

Slovenska župnijska knjižnica pri Starem Sv. Antonu v Trstu. Darovane knjige smo hvaležno sprejeli. Priporočamo se še nadalje. (J. Ukmar)

Slov. župnijska knjižnica pri Sv. Vincenciju v Trstu. Ta kraj mesta je posebno važen in zato naj se tukajšnja knjižnica vsestransko podpira.

Katoliške tiskovno društvo v Trstu je imelo svoj ustanovni shod dne 14. t. m. Vdeležba je bila povoljna, posebno če se pomisli, da so prišli na shod tudi nekateri zelo oddaljeni gospodje iz Istre. Društvu je pristopilo do sedaj 56 članov.

Novoizvoljeni odbor se je sestavil tako: predsednik: Jakob Ukmar, duhovni pomočnik v Trstu; podpredsednik: Ivan Slavec, dekan na Opčinah; tajnik in blagajnik: Anton Čok, duhovni pomočnik pri sv. Ivanu; odborniki: Kalac Anton, dekan v Pazinu; Velhartický Jožef, župnik v Jelšanah; Gustin František in Tul Ivan, duhovna pomočnika v Trstu.

Srčna hvala vsem onim gospodom, ki so že pristopili društvu in plačali ustanovnino, dobrotnino, ali letnino. Pridobivajo naj novih članov med sobrati pa tudi med ljudstvom, kateremu je treba razložiti važnost tiskovnega društva. Društven namen je: dvigniti in razširiti z lastno tiskarno katoliško časopisje ustvariti med ljudstvom zopet zdravo, krščansko javno mnenje, ki je bilo v zadnjem času po brezverskem tisku tako popačeno.

Kdor želi pristopiti društvu kot letni član, naj se javi predsedniku po dopisnici. Letni člani svetnega stanu plačajo na leto samo 2 Kroni.

Marijin dom. V jeseni smo. Ptice selivke odletele so v južne kraje. V našo sredo so se pa naselile druge. Mislim naša tu službujoča dekleta. Na vseh krajih naše domovine in Bog ve kje drugod mudine, so se to poletje. Nekatere doma na počitnicah ali pri delu kakor vzameš, druge po letoviščih s svojimi gospodarji. Sedaj so zopet tu. Živabneje je po gosposkih stanovanjih, kjer se ti sukajo s privihanimi rokavi delavne in prepeva-joče. Živahneje je po mestnih trgih; koder ti ve-selega lica stopajo od branjevke do branjevke ter nakupujejo potrebna živila. Živahneje je po cerkvah. Kamor ti prihajajo hitrimi koraki in iščejo tolažbe v svojem težavnem stanu in pomoči, da vtekajo priložnostim in skušnjavam. Živahneje pa je tudi v našem Marijenem domu, kamor se zbirajo naši Marijini otroci k poduku in poštenu zabavi. V čitalnici se vse gnjete. Vsak časopis, vsaka knji-zica je v delu. Bučnejši smeh doni ob tomboli in prosti zabavi. Predavanja se sedaj redneje vršijo. Naš voditelj imel je v zadnjem času ta predava-nje: Dne 25. 9. predaval je o sv. Notburgi opi-sopaje njeno življenje s posebnim ozirom na služ-bujoča dekleta dne 19. 9. o medsebojni lubezni ki naj se razodeva med družbenicami v občevanju: dne 6. 10. o delu, ki prinaša dekletu čast, zdravje, veselje, čednost in zasluženje za večnost; dne 13. 10. pa o varčnosti. Glavne misli tega poslednjega govora bile so: »Dekle, bodi varčno. Čuvaj ono kar poseduješ. Ne delaj dolgov ampak plačuj sproti. Oglej si dobro denar predno ga izdaš. Omeji svoje stroške. Če tako urediš svoje življenje, gotovo si bodeš enkrat vesela pregledala svojo hranilno knjižico in porečeš: »Hvala Bogu, preskrbljena sem.« Tudi s podukom v šivanju, ki traja že nekaj mesecev in s podukom v likanju (peglanju), s katerim smo ravnokar začeli bode gotovo marsi-kateremu dekletu v marsičem pomagano. S prvim novembrom začne delovati v naši sredi »Čebelica« Bog daj le dober začetek in bujno rast. — Tako stopamo korak za korakom naprej na poti za Boga in — narod... »

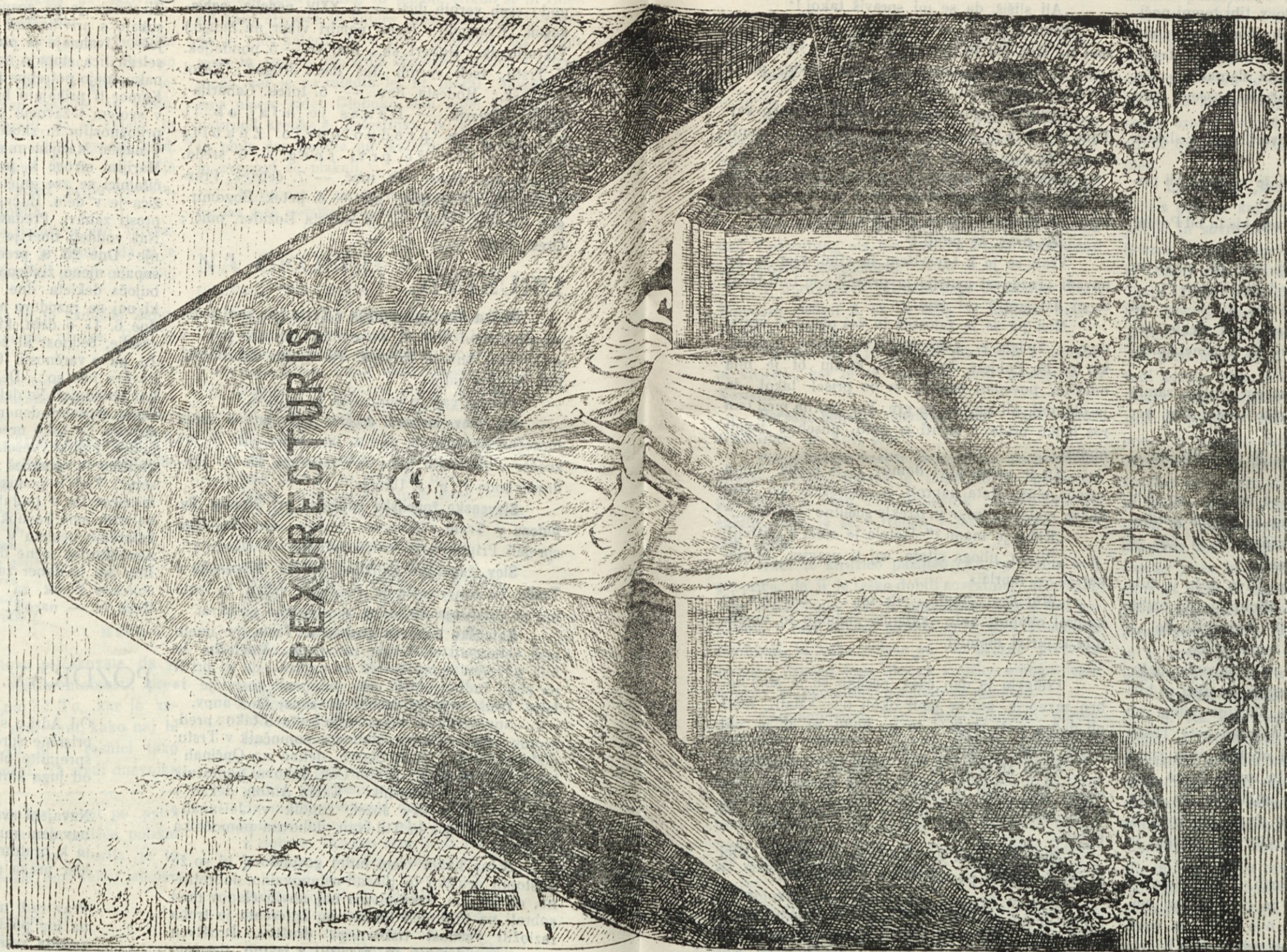
POZDRAV. (SPEVAL N. B.)

Od Adrije sinje pozdrave
prisrčne sprejmite od nas,
sprejmite planine, dobrave
od juga slovenski naš glas.

Navajeni svetnega stika,
navajeni mnogih reči,
le k bratom in sestram nas mika,
kjer prava se sreča dobi.

Prav radi na severne meje,
na jug pobitimo na vshod,
zapada veselo srce je,
kjerkoli še biva naš rod.

Tja rajši pa gremo seveda,
kjer bratje bolj naši trpe,
da pride pozdravna beseda
tolažit potrto srcé.

Kraj miru in upanja.

MATERINA SMRT.

(SPISAL — ILOVSKI)

Bilo je pozno v noči. V mestnem zvoniku je vdarilo težko kladivo dvanajstkrat ob veliki zvon, da je odmevalo zamoklo v tihi temni noči. V podstrešnem stanovanju predmestne hiše je bilo opaziti medlo svetlobo skozi mali okni. V tesni, zaduhli sobici je klečalo pri slabi slamnati postelji mlado dekle in močilo z solzami koščeno roko stare na smrt bolne matere.

»Mici... slišiš?« so spregovorili mati z slabim glasom.

»Kaj želite mamica? Ali je slabše? Ali prinesem vode?«

Ne, ni treba. Slišiš, ali veš, kje bi bil Poldo? Ah, Mici, pojdi, pojdi ga iskat.

»Moj Bog, kdo bo tu pri vas če grem in bogve, ali ga dobim in ali bo hotel domov?«

Bo, bo, le teči ponj, saj veš, kje si ga po navadi dobila. Pojdi, pa reci mu, naj pride nemudoma k svoji materi katere ne bo imel dolgo več.

»Ah mati, jaz vas ne morem pustiti samih niti za trenutek, saj morda pride kmalu sam, ker je že pozno.«

Ne boj se sirota za me. Ni še tako hučo. Le pojdi Mici, pojdi hitro!

Hčerka je molče vstala od postelje, se ozrla še enkrat v bled materin obraz in stopila potihoma rekoč: »Sosedo Meto pokličem za ta čas, a jaz tečem hitro tja, če ga vdobim.«

Stara Meta, dobra, potrpežljiva duša je bila kaj pripravljena za to uslugo. Mici pa je po prstih stekla po škripajočih, červivih stopnicah dol v drugo, prvo nadstropje in na temno ulico.

Noč je bila temna, ker je polagoma deževalo iz jesenskih oblakov. Svetilke na ulici so bile slabe petroljke in še te redke. Mici je hitela po slabem tlaku, da so jo jedva dohajale pete. Tesno ji je bilo pri srcu, sedaj sami ob tem času zunaj v pokvarjenem mestu. Hitela in molila je za materino zdravje a naenkrat je zaplakala na glas, da bi človeka čudno spreletelo, če bi jo slišal in da bi se morala smiliti tudi človeku trdega in neusmiljenega srca.

Bila je že v mestnih ulicah. Pripeketalo je suho kljuse z zaprtem vozom in peketalo po mokrem tlaku dalje. Drugega ni bilo viditi na ulici. Mici je šla mimo svetilk, oken pri kavarni, videla v hipu ljudi vesele in zadovoljne ter tekla hitro naprej, kakor bi niti pogledati ne smela na nje, ker je reva nesrečna in žalostna a oni so srečni, veseli.

Prišla je do neke gostilne. Boječe pokuka skozi okno, da bi videla, ali je brat notri. Nato

vstopi trepetaje in se vprašujoče ozre po raznih gostih. Brat jo je koj ugledal in zarežal nad njo: »Marš spat! Ali te je že spet poslala? Alo pojdi!«

»Oh Polde, Polde...! Daj, pojdi hitro domov, mati so — — —«

»Ali slišiš, da se mi spraviš takoj!«

Vstal je jezno od svoje mize, a omahnil je spet na stol. Bil je pač pijan.

»Mati so bolni hudo, ah tako hudo, pojdi kaj pogledat k njim, pojdi hitro!«

»Kdo bo mene podil domov? Ti smrkovka? Tam so vrata!« Prijel jo je za roko in jo sunil črez prag ven na dež.

»Mati so te prosili, da prideš. Veš nocoj jim je tako slabo in radi bi te videli predno — umrjejo,« je medtem jokaje govorila Mici.

»Že prav, že pojdi!«

Vrnil se je k tovarišem in vinu, kjer je po navadi praznoval nedelje in praznike in tudi tedaj se ni dal motiti pri tem.

Mici pa se je žalostna in vsa obupana vrnila domov. Vedela je, kako hudo bo dobri mamici, ker ne bo Poldeta domov. In kmalu bi je bila odločila, povedati materi, da bo prišel takoj, da je obljubil, ali pa, da že gre, ker morda med tem res lahko pride, a lagati je grdo, posebno lagati materi.

Ko je prišla Mici domov, ji je prišla dobra sosedica Meta naproti, jo pobožala po licu, kakor malega otroka in izrekla sočutno: »Sirota...«

»Kako je mami?« Hotela je steči k postelji.

»Sirota, uboga sitota, saj ti pravim, ravnokar je — umrla.«

»Moj Bog... mati... oh, oh...!« Zaječala je najprej obupno, nato vzdihnila globoko in omahnila k mrtvi mamici.

* * *

Preteklo je delj časa, predno se je Mici dobro zavedela, kaj se godi okoli nje. »Mati, mati oh dobra mati moja!« In na novo se ji je vlihl potok solza po bledem licu.

Stara Meta pa jo je tolažila: »Tiho, tiho sirota. Glej, mati je rekla, da nič ne jokaj, da bo boljši tam zanje in ti boš pa pri meni, ako boš hotela.«

Meta je začela z mrtvaškim odrom in Mici je jokaje tavalja po sobici ter ji pomagala.

Bilo je že proti jutru, ko je prikolomiti Polde domov. Vstopil je v sobo in zagledal čuden prizor, ki se ga ni nadejal in ki ga je kmalu do cela streznil. Odkril se je in pokleknil k odru molče in navidezno brezčutno kakor bi ne bila sedaj na mrtvaškem odru njegova mati, kakor bi ne bil on njen sin in bi prišel kot tujec od bogve kje. Vzel je na to oljkino vejico v roko in vstal, da bi kropil. A ko je ugledal obraz mrtve matere

ki ji je bil vse drugo prej, kakor to, kar bi mogel biti, tedaj je bral v tem mrtvem obrazu: „Sin sin, ti si kriv!“

Tedaj pa je spoznal kako velike krivice je delal svoji materi in prosil bi jo odpuščanja, pa bilo je — prepozno. Poljubil je mrzlo roko mrtve matere in se je razjokal

Priznanja prireditelju knjižice »Ples«.

Krški škofijski list* od sept. št. 5 str. 26 l. 1907. Celovec.

In Triest Vinc: Belini 2. IV. Administration des »Družinski prijatelj« erschien in 3. Auflage vom Priester Ivan Tul. ein Büchlein in slovenischer Sprache, betitelt »Ples«, das ist »Tanz,« 70 h.

Dasselbe wird den Seelsorgern zur Benützung und Verbreitung als für das Volk sehr belehrend und nützlich empfohlen.

V upravništvu »Družinskega Prijatelja« Trst, Vincenzo Bellini 2. IV je izšla v tretjem natisu knjižica »Ples«.

Priporočamo jo dušnim pastirjem v porabo in širjenje, ker je za ljudstvo zelo poučljiva in koristna.

Poreško-puljski »škofijski list« (XIV—1902, september str. 114) piše:

Priporočamo častiti duhovščini prepotrebno knjižico »Ples«, katero je temeljito in primerno priredil č. g. Ivan Tul, duhovnik tržaško-koprške škofije. Izšla je že v tretjič, v jasnem tisku in v lepi obliki.

Kdor to knjižico pazljivo čita, se vedno bolj prepriča, da ji je težko dobiti sovrstnice, ki bi tako lepo dokazovala, kaj je pravzaprav ples v luči poganov, v luči zdrave pameti in v luči krščanske modrosti, in kako ničeve so vse prazne pretveze za ples. Zraven tega obsega knjižica mnogo lepih naukov in opominov posebno za mladino.

Commendamus Ven. Clero quandam peropportunam opellam »Ples« (contra saltationes) inscriptam, quae multa com eruditione aptoque ordine concinnata est slovenico idiomate a R. D:mo Ioanne Tul, sacerdote dioeceseos Tergestino Iustino-politanae. Prodiit autem iam tertium, nitidis typis elegantique veste, ac venit 70 obulis Tergesti apud »Družinski Prijatelj« (Vincenzo Bellini, 2. IV).

Profecto, ut vel cursim delibanti patet, vix alia eiusdem generis opella reperiatur, quae uberior diligentiusque, ipsis ethnicorum prudentiae documentis non praetermissis, vitiositatem chorearum lumine rationis et christianae sapientiae coarguat, mala, quibus incentivum pabulumque prae-

beant, aperiatur, excusationes, quae ad choreas honestandas praetexti soleant, refellat, alia demum, utilissima praecipue iuventuti docendo hortandoque complectatur.

Lavatski škofijski list (X—15. 9—1907 str. 120). Maribor.

Iriporoča se vsem č. g. duhovnikom, zlasti dušnim pastirjem, v nakup že v 3. natisu izišla poučna knjižica »Ples«. Da je knjižica res izvrstna in vsega priporočila vredna, kaže to, da je v mesecu juliju lanskega leta 1906 izšel prvi natis; v mesecu novembru je bil že potreben drugi natis, ki je bil pa kmalu razprodan. V prepričevalnih besedah označi gospod pisatelj nevarnosti plesa zlasti za dušo ter ovrže vse izgovore, ki opravičujejo ples.

Ljubljanski »škofijski list« 12 X. 1907 piše: Ples poučna knjižica za mlade in stare, za prijatelje in sovražnike. — Spisal Ivan Tul, duhovnik tržaško-koprške škofije. 3. natisek. Založilo in izdalo upravništvo »Družinskega prijatelja« v Trstu. 1907. Cena 70 h. 16*. Str. 170. Meseca julija 1906 je izšel 1. natisek pričujoče knjižice, v novembru je bil potreben že 2. natisek, in sedaj leži pred nami že 3. natisek, hrvatski prevod pa tudi kmalu izide. Ali ni to lep uspeh? Ali ni to dokaz kako koristna je knjižica? Resnično, moralna je zadeti v živo, saj je pisana pregledno, jasno in živahno. Zoper pijančevanje in ples se nikoli dovolj ne govori, zato pozdravljamo tudi to knjižico kot modro učiteljico in pazljivo svariteljico, ki nam v raznih poglavjih razlaga, kaj sodijo o plesu sv. pismo, cerkveni učenci, modri možje in izkušene žene raznih časov. Nadalje popisuje nasledke plesa in izpodbija razne izgovore, s katerimi se plesavci opravičujejo. Za tržaške Slovence je še posebno važen dostavek, ki govori o Marijinem domu* in o »Zavodu sv. Nikolaja« v Trstu in ki naznanja red slovenskih pridig in drugih bogoslužnih opravil v tem mestu.

Goriški škofijski list piša:

I. Tul. Ples: Auctor maximam sibi operam dedit, ut detrimenta saltationum ostendat tam dilucidando pericula earum ex parte morali, tum etiam resolvendo objectiones, quae a fautoribus chorearum fieri solent. Editio tertia, quam libellus tempore jam unius anni assecutus est, optime demonstrat, quam opportunus libellus iste omnibus sit, quorum salus inventutis nostrae interest. Haberi potest apud administr. »Druž. Pr.« Tergesti. Folium Eccles. Arch. Dioec. Gorit. N. 4123—IX 1907.

Tržaško-koprski škofijski list. 1907. XXXVI str. 186—187

Auctore R. D. Ioanne Tul, Sacerdote Nostro dioeceseano, in lucem prodiit Libellus, lingua slovenica exaratus, cui titulus »Ples«.

Quanti sit hoc opusculum momenti, nemo non videt qui pericula agnoscere volit chorearum, quae — clam et more praedonum — adolescentium et iuvenum fidem, mores, omnem spiritualem agendi rationem, corporis castitatem animaeque sanctitatem insidiis appetunt; et exitiosos saltationum effectus fateri, ita ut saepissime dicere oporteat; quo initium habuit chorea, eo et exitium coepit vita christiana.

Quamobrem Libellum, qui spatio uniu sanni iam tertiam expertus est editionem, quam plurimum commendamus Ven. Clero, studiosorum utriusque sexus magistris ac omnibus, quibus adolescentiae et iuventutis cura est concredita.

Venit apud »Družinski Prijatelj« Tergesti (Via Vincenzo Bellini, 2. IV) pretio 70 cent.

I. Tul. Ples III Natis. Cena 70 st. (bez pošte). Već ta prigoda, što je ovo djelo doživljelo i treće izdanje, odaje, da je marljivi trudbenik oko moralnoga uzgoja mladeži pokazao pravu, zbiljsku stranu plesa, upozoriv mladež, uzgojitelje i roditelje na sve posljedice, a i da je jamačno dobro ta njižica djelovala u svakoj kući, kud je doprla, u svakom zavodu, gdje su je primili, u svačijoj

duši, tko ju je proučio. Preporučujemo. — Naruđuje »Druž. Prijatelj« Trst.

»Katolički List« Zagreb 10. X. 1907 br. 41 str. 492.

Ss. Eucharistia 1907. str. 120 glasilo slovenskih in hrvaških duhovnikov častivcev Najsvetejšega Zakramenta piše:

Ples. Ta po obliki in vsebini moderna knjižica se naroča »Družinski Prijatelj« Trst Vincenzo Bellini 2. IV.

Pisatelj je sestavil knjižico iz velike ljubezni posebno do mladine. Oziral se je na vse, samo da reši mlade ljudi pred pogubo in da dvigne one, ki so zgrešili pravo pot.

To berilo je za vsakega, za mlade in stare, za prijatelje in neprijatelje plesa. Korist bode imela od knjižice priprosta nedolžna šolska deklica, kakor tudi najbolj razposajena pokvarjenka. Starišem, ženinom, nevestam, učiteljstvu, duhovščini, vzgojiteljicam, Marijnim družbam, izobraževalnim društvom, knjižnicam, vsem je dobrodošla.

Fantje in dekleta berite to knjižico, ki ne govori le o plesu, temveč o čednostih mladine sploh in o nevarnostih, ki ji pretê.

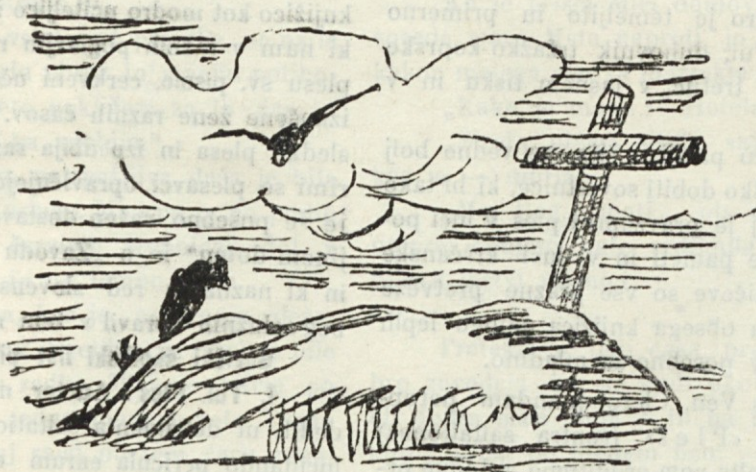
Papir je lep in močan, tisk razločen in čist, okraske so moderni, oblika žepna.

Iz moralnega, zdravstvenega in socialnega stališča mi knjižico prav toplo priporočamo.

CENA 70 vinarjev (brez pošte.)

SPOMIN NA MATER.

(SPEVALA M. B.)

Žalostno zopet donijo zvonovi,
zopet se venčajo tihi grobovi —
— mamice mrtve spomin se oglašâ,
ki ga potrto srcê še prenaša,
ker je Bogu vedno verno ostalo,
dasi je skušeno bilo ne malo.

Naj li vzdihujem, medlim zapuščena,
naj izgubim se kot pena vođena,
samo da bode srcê mirovalo,
naj li okinčam njen grob tako zalo
da bo podoben zelenemu logu,
— mirno srcê bo edino pri Bogu.

Žalostna duša pobožno pomôli,
vedi, da Bog ti ozdravi vse bóli,
materi angelj tolažbe prinese,
ker na pobožne molitve ožré se —
Bog je pravičen in dober naš oče,
ki nam gotovo najbolje le hoče.

DOMAČI ZDRAVNIK.

Ne dihaj skozi usta, temveč skozi nos. Po dnevu ni toliko nevarnosti, več je je po noči. Zrak se skozi nosnice segreje in sčisti ter bolje uplva na pljuča kot tedaj, ko prihaja skozi usta vanje.

TO IN ONO.

Bojim se čitatelja edine knjige. (Pregovor). Zakaj?

1) Kdor čista vedno in vedno le eno knjigo, je v tej tako podkovan in gotov, da ga je treba res uvaževati.

2) Kdor čita eno samo knjigo, pa je tudi le nanjo omejen.

PREGOVORI. Nabira in piše Mihael Pustišek.

Ni nobena prava modrost, se svoje stare trme držati, ampak vse prav preudariti in se boljšega [prijeti.

Nedolžne opravičuj, dolžne izgovarjaj, kar je prav [ali pa molči.

Ni prav, se svojega dela sramovati, naj si bo šilo ali šivanka; naj se časti, dokler pošteno človeka [živi.

Svobodi je varučke potreba, da se ne pobije; njej [je varučka modrost, varuh pa strah božji.

Star denar in star prijatelj — lahko se nanj za- [neseš.

Čast in služba človeka premeni, pa ga malokedaj [poboljša.

Moder mož se še le (ženi, kadar ima ženkico ali [dečico s čim rediti.

Zoper moč smrti ni rože na vrti.

Kdor je potreben, tudi po drobtinici rad seže.

Kdor ne pomisli, kamor gre, potem nazaj ne ve.

Glava lenuha vsak dan bolj trda prihaja.

Železo rja sne, lenoba pa mlado telo, ako praz- [nuje.

Dež za solncem mora biti, za veseljem žalost priti.

Kdor nekaj použije, nekaj si pa prihrani, ima lah- [ko dvakrat obed.

V luži se veliko grdega zaredi, še več hudega v [srcu lenega človeka.

Kar človek izprosi, brez strahu nosi.

Prenapeta struna počí, in prenapeta beseda slabo [opravi.

NOVICE.

Nagle smrti je umrl Luka Serbo na Tinjanu pri Kopru. V soboto 12. t. m. popoldne okrog 3. ure je odšel na pašo, par streljavov daleč od vasi. Proti večeru so ga videli kako ima glavo sklonjeno, mislili so torej, da spi; zaradi tega ni šel nihče k njemu. Ali pozneje ga najde sosedni deček ležočega na tleh, bil je mrtev. Nihče ni bil pri njegovi smrti, kakor samo njegov pes čuvaj. Po noči so prinesli umrlega v domačo hišo. Govori se, da mu je najbrž želodčni krč smrt povzročil. Pokojni je bil star 67 let. Bil je dober kristjan; upamo, da je našel milostno sodbo božjo.

Iz Sv. Ivana. Torej pretečeno nedeljo dne 20. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor slov. kršansko-socialnega izobraževalnega društva v novi dvorani konsumnega društva pri cerkvi. Kmalu

po 6 uri se je napolnila dvorana: mladeniči in moške so se zbrali, da položijo temelj novemu društvu. Predsednik pripravljavnega odbora g. A. Čok pozdravi najpristneje vse navzoče in se jim zahvali za obilo udeležbo. Ta udeležba kaže, da naša četica raste vedno bolj. Predsednik nato razlaga v daljšem govoru društvena pravila; posebno je ugajal navzočim namen, ki ga ima novo društvo. Pri tretji točki: volitev odbora se oglasi k besedi član Ivan Križman, rekoč da to prekoristno društvo ne sme zaspiti. Zato pa treba voliti takega predsednika, ki bo skrbel zato in predlaga g. A. Čoka, kaplana. Ta izvolitev je sprejeta soglasno. Novi predsednik se zahvali za zaupanje in obljubi, da hoče delati z vsemi močmi za prospeh društva. Na predlog člana Ivana Marc se zbere soglasno sledeči odbor: Vinko Mislej; Ivan Križman, Eduard Furlani; Ivan Marc; Josip Štranj; Franc Udovič; za pregledovalca računov pa Maks Baretto in Iv. M. Marc. V imenu odbora se zahvali za izvolitev Vinko Mislej ter obljubi, da hočejo delovati z vsemi močmi za zmago naše ideje. Pri slučajnostih želi č. g. župni upravitelj Fr. Sila v navdušenih besedah novemu društvu, da bi se razcvitalo in vspevalo. V imenu konsumnega društva želi mnogo uspeha predsednik istega g. H. Škerl. Nekateri člani so prašali raznih pojasnil, na kar so dobili od predsednika zadovoljiv odgovor. Novo društvo je skušal kritizirati neki Fr. Mekinda med glasnimi ugovori navzočih. Med burnim odobravanjem dobil je na svoje opazke od predsednika tak odgovor, da je osramočen zapustil z dvema somišljenikoma dvorano. Potem ko je navdušil k vztrajnosti zlasti mladino član Iv. Križman v izbranih besedah je zaključil predsednik shod želeč društvu božjega blagoslova, članom pa junaške vztrajnosti. Ta večer se je vpisalo mnogo novih članov. Tako lepih zborov ne doživimo pogosto, so rekali naši, ko so odhajali. Novemu društvu želimo, naj razevita, raste in donaja obilo dobrega sadu. **Tajnik.**

UGANKE.

Rešitev ugank:

Nikjer, ampak le grozdje.

Prav je rešil Mihael Pustišek.

NOVA UGANKA.

v se radi m spreminja v l, l pa pa postane zopet v, če pritisne nanj g.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Oni gg naročniki, kateri niso še naročnino za l. 1907 plačali, prejmejo z današnjo št. „Poštno položnico“ (Ček), z namenom da se dolg ne mudom a poravna.

Z BOGOM!

Spremljevaje isterske izseljence v Ameriko s parobrodom Austro-Amerikanske paroplovne družbe „Sofia-Hohenberg“, kličem vsem znancem in prijateljem prisrčni z **Bogom!** Bog blagoslovi!

Josip Kompare
bivši dekan in poslanec.

Najlepša prilika

za varčevanje!

Ljudska hranilnica in posojilnica

za tržaško občino pri sv. Ivanu pri Trstu.

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge tudi od neudov in jih obrestuje po

4 1/2 0/0

Darke plača hranilnica sama

Za varnost vlog jamčijo u.l.je (280) z vsem svojim premoženjem v znesku približno en milijon kron in pol.

Za večje vloge se tudi dajo višje obresti po ustmenem pogovoru s stranko. — Hranilnica in posojilnica je pod nadzorstvom svetovinske duhovščine. — Hranilne vloge sprejemata za našo hranilnico v Trstu č. gg. **Francišek Guštin** in **Hadrijan Brumen.** — Vsak kršćansko misleč Slovenec naj vlaga svoj denar le pri „Ljudski hranilnici in posojilnici pri sv. Ivanu pri Trstu.“

Najsigurnije naložen denar!

Najugodnejši pogoji!

Svoji k svojim!

Vsaka
konkurenca
je
izključena.

Album
pohištva se
pošilja
brezplačno.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo **zalogo pohištva**

prej Anton Cernigoj

Via dei Rettori št. 1 (Rosario) tik cerkve Sv. Petra — Trst

Največja tovarna pohištva primorske dežele

Pohištvo se izdeluje solidno, trpežno in lično, in sicer
samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s
temperaturo 60 stopinj.

Prodaja
se tudi na
mesečne
obroke.

Zastopstva v
Trstu, Splitu
in Aleksandriji
(Orient).